

[Johs. Christiansen.]

Periode stiller Statsmidler til Raadighed for et bestemt Formaal til mellem 1 000 og 1 200 Mill. Kr., er det af overordentlig stor Betydning, at Rigsdagen kan staa samlet bag den.

Af de Ændringsforslag, Flertallet har stillet, er der et Par Stykker, jeg gerne vil gøre et Par Bemærkninger om. Saaledes tillægger jeg det stor Betydning, at der nu er aabnet Adgang til Laan med det Formaal at erhverve Byggegrund med senere Bebyggelse for Øje. Det gælder adskillige Steder, men navnlig naturligvis for Storkøbenhavns Vedkommende, at man meget ofte har vanskeligt ved at skaffe sig en privat Byggegrund. Disse Vanskeligheder vil kunne lattes meget, naar der nu kan faas Laan til forlods Erhvervelse af den. Imidlertid mener jeg, at Problemet om Byggegrunde rejser sig med en saadan Styrke i sin Helhed, at der utvivlsomt maa foretages noget endnu mere effektivt for at søge det løst. I Jordlovsudvalget har vi en Institution, som paa fremragende Maade i de forløbne 26 Aar har sat ind paa at skaffe Jord til nye Landbrug. Jeg tror, at man snarest maa ind i en Drøftelse om Oprettelse af en lignende Institution med det Formaal at sikre Jord til fremtidigt Byggeri, først og fremmest ved vore Købstæder, men sikkert ogsaa i de større Stationsbyer, med andre Ord sikre Byggegrunde, før Spekulationen jobber disse Arealer op i en alt for urimelig Pris. En Revision af Loven om Grundtigningskyld maa formentlig gaa Haand i Haand hermed, ligesom jeg i samme Forbindelse vil henlede Opmærksomheden paa Ønskeligheden af, at der sættes mere Kraft i Arbejdet i Kommunerne med Byplanlægning.

Hele det Problem, jeg her kort trækker Linierne op for, er efter min Mening saa stort og betydningsfuldt, at det mageligt kan give Stof til en ny og omfattende Lovgivning. Jeg tror, at de Sociologer, der fremhæver Betydningen af paa ny at sætte Boligbyggeriet i en intimere Forbindelse med den aabne Natur, med Skov, Mark og Vand, ser rigtigt. Deres ledende Tanke er, at der ved en hensigtsmæssig Planlægning maa skabes en ny positiv Opfattelse af menneskelige Idealer og Maal, og at dette kun kan naas ved, at man samler Byggeriet i regionale Fællesskaber med Hjemlivet og Familielivet som bærende Grundvold. Fremtidsmusik, vil nogle maaske sige. Ja, der er virkelig Musik i dette, men jeg tror, at man vil gøre klogt i ikke at overlade Spørgsmaalets Løsning til en alt for fjern Fremtid. Menneskene kan saa vist trænge til at høre

de mere ideelt betonedede Opgavers Musik klinge over deres daglige Tilværelse. Jeg henstiller i hvert Fald til den højtærede Indenrigsminister at skænke disse Bemærkninger sin Opmærksomhed, da jeg tror, det vil være meget ønskeligt, om der snarest belejligt kunde findes en Form for et Organ med det Formaal at søge den Opgave løst, som jeg her kortelig har berørt.

Af andre Ændringer, jeg vil pege paa, er den Nedsættelse af Laanrenten, som omtales i Ændringsforslaget under Nr. 6, fra 4 til 3½ pCt., som igen faar Indflydelse paa de Aarsydelse, der skal udredes i Henhold til § 51. Jeg betragter det som en yderligere Favør til Opmuntring af det private Byggeri, idet Ministeren herefter, hvor Forholdene maatte tale derfor, kan give Afdragshenstand eller Nedsættelse af Renten, for saa vidt Spørgsmaalet om at holde et lavt Lejveniveau skulde gøre det formaalstjenligt.

Jeg vil ogsaa gerne udtale min og mit Partis Tilfredshed med Ændringsforslag Nr. 52, som sætter de Haandværksmestre, der vil opføre ogsaa større Beboelsesejendomme end Parcel- og Rækkehuse, i Stand til at udnytte Lovens Laanemuligheder til Opførelse ogsaa af høj Bebyggelse, naar Grænsen holdes inden for 36 Lejligheder. Jeg er ikke i Tvivl om, at denne Ændring vil blive modtaget med Glæde inden for Bygningshaandværkernes Kreds, og vi har, som sagt, meget gerne villet medvirke til, at en saadan Udvidelse af det oprindelige Lovforslag kan nyde Fremme.

Endelig er det min Tro, at Flertallets Ændringsforslag til Kapitel VII, der handler om Laan til Opførelse og Forandring af Ejendomme med socialt eller kulturelt Formaal, giver Mulighed for paa heldig Maade at faa et Arbejde i Gang, som Menneskene har godt af at samle sig om. Her tænker jeg navnlig paa de Mennesker, der bor i Byerne og i den senere Tid er inde paa den Tanke at opføre saakaldte Kulturcentre, baseret paa samme Forestillinger som dem, der ligger til Grund for Ideen med Opførelse af Sognegaarde paa Landet. Formaalet er det fælles: at søge at give de unge en stærkere Dragning mod det hjemlige. Her i København f. Eks. arbejder man med at faa opført en Række Kulturcentre, knyttet til de forskellige Bydele, Bispebjergkvarteret, Valby, Amager og formentlig flere endnu, for om muligt at gøre de paagældende Distrikters unge saa interesseret i det sportslige, sociale og kulturelle Arbejde, der skal være et Kulturcentrums Grundvold, at de ligesom faar mere Samling paa sig end nu, hvor de farer og flintrer i alle mulige Ret-